

Beslutsunderlag, analys av nuläge och omvärld

---

1. Nulägesanalys

Varje nämnd ska ta fram en nulägesanalys utifrån nämndens ansvarsområden. Nämnderna ska beskriva vilka stora utmaningar respektive nämnd ser utifrån dessa övergripande samhällsutmaningarna.

- ☞ **Sysselsättning/kompetensförsörjning**
- ☞ **Strategisk bostadsförsörjning och attraktiv utemiljö**
- ☞ **Utbildning**
- ☞ **Livsplats för alla generationer**
- ☞ **Infrastruktur**
- ☞ **Ekonomisk tillväxt**
- ☞ **Demokrati och mötesplatser**
- ☞ **Trygghet och inkludering**

Det som kontorscheferna presenterade på REP-dagen kan användas som grund.

För att organisationen ska kunna möta dessa samhällsutmaningar, behöver nämnden vidare beskriva vilka långsiktiga effekter som organisationen i allmänhet och nämnden i synnerhet behöver fokusera på.

Det kan finnas konkreta insatser som kommunen behöver göra under REP-perioden. Dessa konkreta insatser ska ligga till grund för de effekter som nämnden ser behöver uppnås. Dessa konkreta insatser ska inte vara resurssatta.

Demokrati och mötesplatser

Valnämndens budgetram har sedan 2018 varit 350 000kr och den har inte ändrats sedan dess (t.ex. på grund av PKV). Valnämnden fick dock 2018 och 2019 riktade medel mot ett projekt för att öka valdeltagandet. Men 2022 var ramen tillbaka på 350 000kr. Det är val till Europaparlamentet 2024 och allmänna val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige 2026.

Sen 2019 har det tillkommit flera lagändringar i vallagen som har påverkat arbetet i vallokalerna och röstningslokalerna. Den största förändringen handlar om att valsedlar ska stå insynskyddat i vallokalerna och röstningslokalerna. Detta har krävt att fler röstmottagare har behövt vara på plats i vallokalerna och röstningslokalerna. Inför 2022 års allmänna val utökades antalet röstmottagare i vallokalerna från fem röstmottagare till sju röstmottagare, varav minst fyra har behövt vara på plats under vallokalens öppettider. I röstningslokalerna under förtidsröstningen har antalet röstmottagare som varit på plats utökats från två röstmottagare till tre röstmottagare.

Även corona-pandemin har påverkat hur många röstmottagare och reserver som utses. Vid de allmänna valen 2022 utsågs fler reserver än tidigare val för att täcka upp ev. bortfall p.g.a. sjukdom. På valdagen hade valkansliet behövt kalla in alla reserver samt omfördela rösträknare för att klara av en god bemanning i alla valdistrikt i förhållande till storlek på valdistrikten. Valkansliet bedömer att det kommer krävas lika många reserver eller till och med fler reserver kommande val.

Kommunen får även statsbidrag för arbetet kring valgenomförande. Bidraget beräknas utifrån hur många röstberättigande det är i kommunen. Bidraget täcker dock inte hela den kostnadsökning som skett i och med de nya lagkraven. Valnämnden visade ett negativt resultat vid bokslutet 2022 och det negativa resultatet är till stor del kopplat till de ökade personalkostnaderna som har uppkommit i samband med de nya lagkraven och pandemin.

För en kommun skiljer sig inte arbetet med ett val till Europaparlamentet så mycket i förhållande till arbetet med de allmänna valen till riksdag, kommun- och regionfullmäktige. Det som skiljer sig är att det är en valsedel som ska hanteras istället för tre valsedlar samt att valdeltagandet historiskt sett har varit lägre. Annars är arbetet så gott som samma och kräver därför så gott som samma resurser som valen till riksdag, kommun och region.

Tilldelas inte valnämnden en utökad ram riskerar nämnden att även kommande valår visa ett negativt resultat. Det finns också en risk att valnämnden behöver minska bemanningen i röstningslokalerna. Att minska bemanningen är inget som kommunledningskontoret rekommenderar eftersom det finns en risk för att valet inte kan genomföras på ett säkert sätt. En minskad bemanning i röstningslokalerna till två röstmottagare kan leda till att röstningslokalerna riskeras att behöva hålla stängt helt eller öppna senare än annonserat om en av röstmottagarna blir sjuk eftersom det måste vara minst två röstmottagare på plats. Röstmottagarna kan inte heller gå iväg för t.ex. toalettbesök under öppettiderna. En minskad bemanning kan också leda till att det blir svårare att hålla ordning bland valsedlarna. Det kan påverka förtroendet för valgenomförandet. Just förtroendet för valgenomförandet är något som både kommunen, länsstyrelsen och Valmyndigheten har fått arbeta mer med de senaste åren eftersom utomstående har försökt påverka allmänhetens förtroende genom påverkanskampanjer. Andra insatser valnämnden kan behöva göra för att inte visa ett negativt resultat kan vara att minska annonsering med information till röstberättigande och att minska öppettiderna i röstningslokalerna. Båda åtgärderna kan leda till ett minskat valdeltagande.